

ESTIW

SANGVIS IESU CHRISTI
IN UNO ET SOLO MOMENTO

1484

Quae est figura τ litera?

Hae Θ & quae tribus lineis sine ductibus constat, quorum medium primum ducendum. Deinde γ a tergo infidet brevior & incurvatus, haud multum spiritibus brachiorum absimilis. Denique inferior ita ducitur incurvatus sed amplior, hoc modo. C.

Quam figuram secunda continet?

Hanc Δ , quae eisdem tribus lineis constat, quam superior primitus, & huic adherens τ o pingitur uno quasi ductu, & tertio inferior quae τ o cum basis, & posteriore parte aliquanto exeresat.

Quam in se continet figuram?

Huiusmodi Σ quae non pluribus quam ^{duabus} priores consistant. Pingitur sic, ut linea longior bis incurvata soli fracta in ductu absoluitur. Et deinde inferior ν ad pedem duabus lineis adiungitur.

Pinge γ figuram?

Huiusmodi τ , duabus tantum constat lineis rectis quorum superior a sinistra ad dextram recte deductus, incipit alteram directe perpendicularitatem scribendam.

Ediscere τ literae figuram?

Hanc τ quae duabus lineis absoluitur, & quidem prius ducenda τ obliqua τ . Et altera posterius additur, voluit unitas, vel τ latinorum.

MS.

לחות חקדוק

GRAMMATICES HEBRÆÆ

LINGVAE TABVLAE

succinctæ & breues, collectæ ex Erotematis clarissimi & doctissimi viri

MICHAELIS NEANDRI
SORAVIENSIS.

Psal. 68.

בְּמַקְהֵלוֹת בְּרַכּוּ אֱלֹהִים אֲרָנֵי
מִמְקוֹר יִשְׂרָאֵל :

S E R I E S E O R V M,
quæ hoc libello traduntur.

1. Prima pars, omnia quæ ad lectionem faciunt, continet.
2. Verborum perfectorum quatuor coniugationes, cum regulis necessarijs.
3. Nominum declinationes, motiones, comparationes, genera, numeros, & formationem nominum verbalium.
4. Affixa, & mutationum punctorum causas.
5. Officium atq; punctationem quarundam literarum seruilium.
6. Prænomina cum partibus non declinabilibus.

A D E B R Æ Æ
L I N G V Æ S T V.
diosos adolescentes.

Multorum bene, doctè, & eruditè,
Extant Grammatices boni libelli
Congesti, facilis quibus nouellis
Monstratur via, adultioribusq;
Sanctorum ad sacra, Christus inuolutus
Auratis ubi fascijs resulget,
Olim quem cecinit caterua Vatum,
Haud laudem minimam puto merentus
Hos inter, studio & labore magno,
Quæ Zetemata doctus & disertus
Congessit Methodo optima Neander.
Hoc verum facile & minus molestum
Assuetis: scopulis iter refertum,
Durum, longius, & nimis molestum,
Cursus incipientibus videtur.
Idcirco remoris procul remotis
Ceus spectris quibus ipsamet iuuentus
Terretur, generaliora iussus
Hinc excerpta breues (ubiq; verbis
Seruatis, methodoq;) in has tabellas,
Quas coram modo cernitis, redegi,
Huc ergo iuuenes adeste, vero
Qui linguæ studio sacræ flagratis:
Ad cunas via recta & expedita
Vobis Immanuelis hinc parata est.

A a

Hæc

Hac primùm gradiamini tenelli,
Quæ restant, salebrofa quæ putatis,
Progressi superare sic deinceps
Marte vel proprio breui potestis.

AD EOSDEM.

Ποικίλα ὡς λαλιά ἀκράζοντα κτ̄ πάσαι
γλώ, ἕως αἰσρῶν ποικιλός ἐστὶ νόσος.
ἀλλὰ πνεῦμα λαλουῦ θεῖον γλώσσης μεγα-
λῆσαι,
πίσι δὲ σωάγη εἰς ἐνότητα νόσος.
ἐβραϊκὴ ἢ τύπη πρώτα ἐν τῆσι λέλογχε,
λοιπῶν γὰρ πηγὴ ἢ κεφαλὴ πέλεται.
τῆσδ' αὐτῆ βραχέως βιβλὸς σιχέια δι-
δάσκει,
πρὸς χριστὸν φάτιλε δέικνυσιν ἢ δὲ ὁδόν.
τοῦτεκα ἀμφοτέρως αὐτῶ συλλάμβαινε χερ-
σὶν
ᾧ μείραξ, ἀναγνὸς ἐν φρενὶ θές τε τιῆ.

*Johannes Wagenerus
Elrichensis.*

TABV.

TABVLARVM

HEBRÆÆ LIN-

guæ, prima pars.

DE LITERIS.

Literæ Hebræorum sunt 22.

ל Lamed, l.	א Aleph, a e i o u.
מ Mem, m.	ב Beth, b u.
נ Nun, n.	ג Gimel, g gh.
ס Samech, s.	ד Daleth, d dh.
ע Ain, a e i o u.	ה He, h.
פ Pe, p ph.	ו Vau, u.
צ Zade, z.	ז Zain, z.
ק Kuph, k.	ח Heth, h, ch.
ר Res, r.	ט Teth, t.
ש Schin, sch.	י Iod, i,
ש Sin, s.	כ Caph, k ch.
ת Thau, t th.	

DE PVNCTIS

seu vocalibus.

A 3

Voca-

Vocales longæ. {

- Cametz, a.
- Zere, e.
- Hirec magnū, i longum.
- Holem, o.
- Schurec, v.

Vocales breues. {

- Pathah, a.
- Sægol, æ.
- Hirec paruum, i.
- Kibuz, u.
- Scheua, e raptum.
- Et puncta composita
- Hatephcamez, o breue.
- Hatephpathah a.
- Hatephsægol, æ.

DIVISIONES LI-

TERARVM.

I.

Quinq;

Quinq; literæ in principio & medio hac forma pinguntur.

{	Caph כ	} In fi-	{	ב
	Mem מ			ם
	Nun נ			נ
	Pe פ			ף
	Zade צ		}	צ

neve-
ro sic.

II.

Literæ Alphabeti secundum quinq; vocis organa, quorum adminiculo proferuntur, in quinq; partes diuiduntur. Hinc vocantur

Alia	}	Labiales	} in hanc	}	בּוּמָה
		Palati			צִיבָק
		Linguales			דִּטְלָנֶת
		Dentium			זִסְשָׁרֶץ
		Gutturales			אֶהֱחֶע

vocem
collectæ

III.

Alia sunt perpetuò essentialis, seu vt Hebræi loquuntur radicales, hoc est, quæ thema seu radicem constituunt: & sunt in his vo-

A 4 cibus

cibus memoriae causa collectae:

גַּר זַחַט סַעֲף צַקֵר.

Aliae undecim sunt serviles, quòd scilicet seruiant tam verbis, quàm nominibus, in constitutione temporum, numerorum & generum : & his vocibus comprehensæ sunt אָב הוּי כָּלֵם נְשָׂרָה.

De literis אָהוּי.

Literæ אָהוּי vocantur quiescentes, quòd scilicet quiescant, hoc est, nō legantur, proprio puncto destitutæ, exceptis י & ו: aut etiam in magnis vocalibus abscondantur. Eædem multis in locis paragogicis adijciuntur, & frequentissimè inter se commutantur.

Notio de ה & ע.

ה & ע in fine dictionis post quatuor vltimas vocales magnas habent

bent sub se pathah, pronuncianturq; post suam vocalem, vt יוֹרֵעַ, שִׁיחַ, שְׂמוּעַ, רוּחַ.

DE DAGES.

Dages est punctum in ventre literæ, hoc modo, ב.

1. *Forte*, quod literam duplicat, hoc est, vnam in geminam diuidit, vt דִּבֶּר dibber, ac si essent duo ב. Omnesq; literæ illud admittunt, præter אהחער quæ reijciunt illud à se, & addunt puncto breui, quod ante dages esse debuerat, faciuntq; ex puncto breui, punctum longum, vt בִּרְךָ pro בִּרְךָ.

2. *Lewe*, quod literam fortificat, sed non geminat,

A 5 nat,

nat, Et habet locum in so-
 lis his sex literis כֶּפֶת בְּגַד
 begad kephat: vel in ini-
 tio dictionis, nisi post lite-
 ras אָחֳוֹי, vt פְּרָאֲשִׁית : vel
 post scheua quiescens, di-
 stinctiones, cola & com-
 mata, vt בְּגֵרָו.

Proferuntur autem literæ בְּגַד
 כֶּפֶת dupliciter,

Sine Dages.		Cum Dages.	
ב	} vt	ב	} vt
ג		ג	
ד		ד	
ה		ה	
ו		ו	
ז		ז	
ח	} vt	ח	} vt
ט		ט	
י		י	
כ		כ	
ל		ל	
מ		מ	

Regulæ de Scheua, quando &
 quomodo legatur.

1 In

1. In initio dictionis, vt מְלָכִים.
2. Quando Scheua | sequitur gutturalis, vt מְלֶאֱךָ.
3. Post vocem magnam, vt שׁוֹמְרִים.
4. Sub litera mox geminata, vt הֶלֶלִי.
5. Sub litera notata Dages, vt הֶבְרֵי.
6. In medio dictionis Scheua geminato, prius quiescit, posterius legitur, vt תִּשְׁמְרוּ.
7. In fine quiescit vtrumq; , etiam præfente dages וַיִּשְׁתְּ.
8. Quando duo scheua ab initio dictionis concurrunt, tunc primum regulariter mutatur in hirec, vt לְמַלְכִים pro לְמֶלְכִים.

De scheua composito.

Literæ gutturales rarò simplex

plex seu purum scheua, sed ferè
semper mixtum cum - aut: ad-
mittunt, præsertim ab initio di-
ctionis, vbi hæc datur Regula:
Litera gutturalis hatephata, pun-
ctuat se & præcedentē, vt לְעִבְרִים
pro לְעִבְרִים.

P A R S A L T E R A.

D E V E R B O.

HEbræi tres habent partes ora-
tionis, Nomen, Verbum &
מְלֵא, id est, dictionem consigni-
catiuam, sub qua partes non de-
clinabiles comprehenduntur, &
Pronomina.

De radice seu themate.

Hebræi radicem vocant, quod
Græci thema, & Latini primiti-
uum: Et constat omne thema, tri-
bus radicalibus literis.

Literæ

Literæ verò radicales suum for-
tiuntur nomen à verbo **לעל** He-
bræorum antiquo paradigmate :
& iuxta eius verbi literas omniū
verborum & nominum deinde
essentiales literæ appellantur. Vo-
catur autem prima radicalis Pe,
altera Ain, tertia Lamed, eo or-
dine quo in **לעל** ponuntur.

De verborum ordinibus.

Verborum ordines apud He-
bræos sunt octo.

Primus est verborum perfectio-
rum, hoc est, è quibus inter con-
iugandum nulla trium radicali-
um excidit, vt **פקר** visitauit, **שמר**
custodiuit.

Secundus eorum quæ primam
radicalem habent **נ** vel **י**, vt **ניש** ac-
cessit, **יצב** stetit. Et dicuntur defi-
cientia in Pe Nun, vel Pe Iod.

Tertius

Tertius eorum, quorum prima radicalis est vel נ vel י, vt ישב se- dit, אכל comedit. Et dicuntur quiescentia in Pe Aleph, vel Pe Iod.

Quartus eorum, quorum me- dia radicalis est ו Vau, vt קום surre- xit, שוב reuersus est. Et dicuntur quiescentia in Ain Vau.

Quintus eorum, quorum ter- tia est vel נ vel ה, vt קרא clamauit, גלה reuelauit. Et vocantur quie- scentia in Lamed Aleph, vel La- med He.

Sextus est verborum duplica- torum, quorum Ain & Lamed si- miles sunt, vt סבב circuiuit.

Septimus eorum, quæ primam radicalem habent נ deficiens, vel י vel נ quiescens, & tertiam ה vel נ quiescentes, vt נשא leuauit, נקרה
per-

percussit, **יָרֵא** timuit, **נִפְּחָה** pin-
suit.

Octauus eorum, quæ constant
quatuor aut quinque radicalibus
literis, vt **כָּלֵךְ** nutriuit. Et quæ de
verborum ordinibus iam dicta
sunt, de nominibus similiter in-
telligi debent.

De Coniugationibus.

Coniugationes sunt quatuor:

1. פָּעַל Paal.	} <i>cuius</i>	נִפְּעַל Niph.
2. פִּיעַל Piel.		פִּיעַל Pual.
3. הִפְּעִיל Hiph.		הִפְּעִיל Hoph.
4. הִתְּפַעֵל Hithpael, actiua & passi-
ua simul.		

Coniugatio prima.

Prima coniugatio vocatur et-
iam **קָל**, id est, leuis, quòd nec gra-
uetur puncto dages, nec vllã ha-
beat

beat literam addititiam in fronte
thematis: tum quoq; quod leuius
significet, vt שָׁבַר fregit, שָׁבַר con-
fregit, in Piel.

Verba hu-
ius coniu-
gationis
sunt.

1. Neutra & absoluta,
quæ Hebræi stantia
appellant, vt הָלַךְ am-
bulauit.
2. Actiua seu transiti-
ua, sed leuius signifi-
cantia, vt שָׁמַר 'custodi-
uit.

Terminationes habet tres.

1. _ Pathah }
2. .. Zere } vt { שָׁמַר custodiuit.
3. ׀ Holem } { חָמַץ voluit.
 } { יָכוֹל potuit.

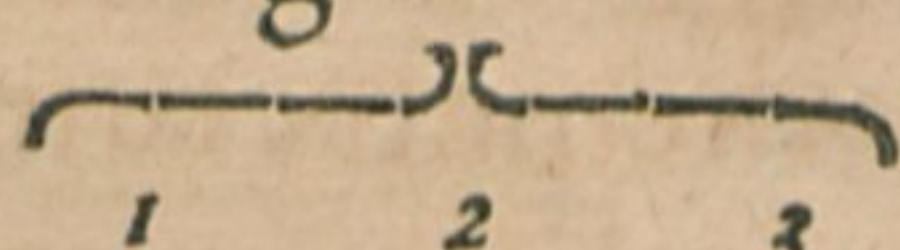
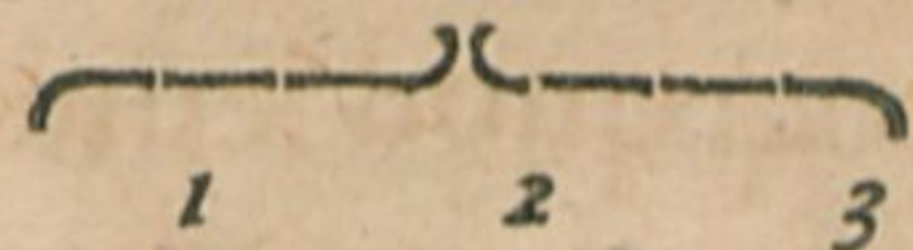
*Paradigma verbi perfecti pri-
mæ Coniugationis.*

Præteritum, הֵעָבַר.

Singu-

Plural.

Singul.

1 2 3 : פָּקְדוּ פְּקַדְתֶּם פְּקַדְנוּ Masc.

פְּקַדְתֶּן :

1 2 3 פָּקְדָה פְּקַדְתָּ Fœm.

Participium præsens.

הַבִּינוּנִי.

P. S.

: פּוֹקְדִים פּוֹקְדָה Ma.

P.

S.

: פּוֹקְדוֹת פּוֹקְדָה vel פּוֹקְדוֹת Fœ.

Quorum vltima est ע vel ח, in Benoni, Paul & Infinitiuo, post longam vocalem, - pathah adiungunt, vt פָּתַח aperuit, פּוֹתַח ꝛ.

Participium præteritum.

הַפְּעוּרִי.

P.

S.

: פּוֹקְדָה פּוֹקְדוֹת : F. M. פּוֹקְדָה פּוֹקְדוֹת :

Tantum transitiua habent

B

Paul,

Paul, vt שמור *custoditus*. Neutra
vero præsens collocant pro vtro-
que, vt מת *moriens & mortuus*.

Infinitivus הַמְקוֹר.

Absolutus פִּקוֹר cum literis qua-
tuor בְּכֵלִים.

: בְּפִקוֹר כְּפִקוֹר לְפִקוֹר מְפִקוֹר

*Regulæ de formatione
Infinitivi.*

1 Holem ם interseritur inter me-
diam & ultimam radicalem, &
habet prima Infinitivi absoluti ך
camez: sed cum literis כְּכֵלִים illud
in scheua mutat, quod proprium
possident tres literæ כְּלֵב. Sed quia
duo scheua in initio concurrerēt,
mutant illud rursus in hirec.

2 Et valet ubiq; regula: Gut-
turales amant scheua compositū,
& punctuant se & præcedentem.

Quando

Quando itaque prima gutturalis
habet vel — : hatephpathah, vel — :
hatephsegol, vel — : hatephcamez,
tunc istæ tres literæ habent — pa-
thah, vel — : Sægol, vel — camez.

3 Litera מ Mem habet hirec,
& dages sequenti imprimit, quod
Nun abiectum ex præpositione
ן designat. Quod si prima guttu-
ralis non est eius capax, remittit
dages ad hirec paruum, vt fiat —
zere, vt מעבור.

Imperatiuus הַצִּוּי.

P.	S.	P.	S.
:	פְּקוּרָה	F. פְּקוּרֵי	M. פְּקוּרֵי

Regule de formatione

Imperatiui.

1. Prima radicalis masculina
habet scheua. Si autem guttura-
lis fuerit, scheua compositū, exi-

B 2 git,

git, vt אָכּוּל, & post alteram i. Fœ-
minina verò habet hirec, & Sche-
ua sub Ain, nisi gutturalis fuerit,
quæ punctum compositum a-
mat, vt שְׁחָרוּ, שֵׁאֲלִי.

2. Quorum vltima vel penul-
tima est vel ה vel ע, in Imperatiuo
& Futuro habent _ pathah, vt
שְׁמַע, שְׁלַח. Idem ferè faciunt
Neutra, vt שְׁבַב.

Futurum הַעֲתִיד.

Plural.

Singul.

	┌──────────┐			┌──────────┐			
	2	3	1	2	3	1	
תְּפַקְרוּ	יְפַקְרוּ	נְפַקְרוּ	:	תְּפַקְרוּ	יְפַקְרוּ	אְפַקְרוּ	M.
	:	תְּפַקְדְּנָה		תְּפַקְרוּ	תְּפַקְדִּי	F.	

Formatur ab Imperatiuo ad-
ditis ad eundē literis אֵיתָן æthan,
quæ Futuri personas constituunt.

Passiuum primæ coniugatio-
nis נִפְעַל Niphal.

Niphal

Niphal nomen suum habet à נ
Nun characteristica, quæ super-
addita est radici, vt נִפְקַד visitatus
est.

Verba hu-
ius coniu-
gationis
sunt.

2 Passiua, quæ pas-
sionem suam ab agē-
te aliquo recipiunt, vt
שָׂרַף combussit, נִשְׂרַף
combustus est.

2 Quæ formam
hanc habent passiua,
& tamen actiue signi-
ficant, vt נִשְׁבַּע iura-
uit, נִלְחַם præliatus
est.

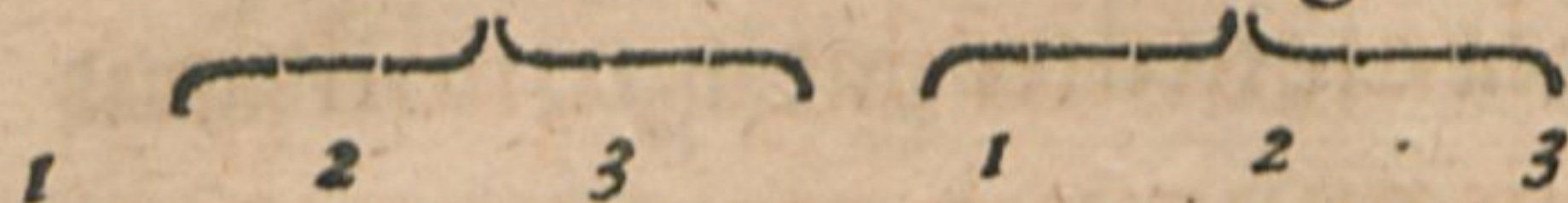
3 Quæ cum acti-
uam, tum passiua
habent formam, vna
tamen significatione,
vt נִכְסַף & נִכְסַף desider-
rauit.

B 3 Præte.

Præteritum.

Plural.

Singul.

M. נִפְקַד נִפְקְדָה נִפְקְדְתִי : נִפְקְדוּ נִפְקְדְתֶם נִפְקְדְנוּ ;
 F. נִפְקְדָה נִפְקְדְתִי : נִפְקְדְתֶן ;

Participium præsens.

P.

S.

M. נִפְקְדִים נִפְקְדִי

P.

S.

F. נִפְקְדָה vel נִפְקְדְתִי נִפְקְדוֹת :

Participio passivo Paul caret, quia ipsa tota coniugatio est passiva.

Infinitivus.

הִפְקִיד : כְּהִפְקִיד כְּהִפְקִיד לְהִפְקִיד מֵהִפְקִיד :

Regulæ de Infinitivi formatione.

1. Litera נ Nun Præteriti abijcitur, cuius defectus per dages forte in Pe impletur.

2. Quan-

2 Quando prima radicalis est gutturalis, tunc ה He habet ^{zere} supplementum dages, quod gutturalis nunquam recipit, vt העוזב.

3 Literæ בְּכֵלִים Bachlam scheua habent, excepto מ Mem, quod ^{zere} habet pro dages, quod non potuit poni in gutturali ה He, ac indicare ; Nun abiectum à præpositione מן.

Imperatiuus.

P. S.

M. הַפְקֵד הַפְקֵדוּ F. הַפְקֵדוּ הַפְקֵדוּהוּ :
Futurum.

Plural, Singul.

<p>2 2 1</p>			<p>2 3 1</p>		
<p>תַּפְקֵדוּהוּ</p>			<p>תַּפְקֵדוּהוּ</p>		
<p>תַּפְקֵדוּהוּ</p>			<p>תַּפְקֵדוּהוּ</p>		

Secunda Coniugatio.

פִּיעַל Piel.

B 4 Signa

Signa huius conjugationis sunt, hirec sub prima, dages in secunda & .. zere sub eadem, vt פִּקֵּר. Mutatur tamen zere in quibusdam in pathah, vt רָדַף persecutus est.

Notio.

Quando media non est dagefabilis, mutatur dages & vox parua hirec more consueto in vocem magnam, vt בִּרַךְ benedixit, בִּיאַר explanauit. Sed in gutturalibus rarò id obseruatur: nisi נ media radicalis fuerit.

Verba huius conjugat,	{	<p>1 Quæ & in Kal & in Piel actiua sunt, sed hîc extendunt significationem, vt אָכַל comedit, אָכַל immoderatè comedit.</p> <p>2 Quæ tantū in hac, & non Kal habentur, estq;</p>
-----------------------	---	--

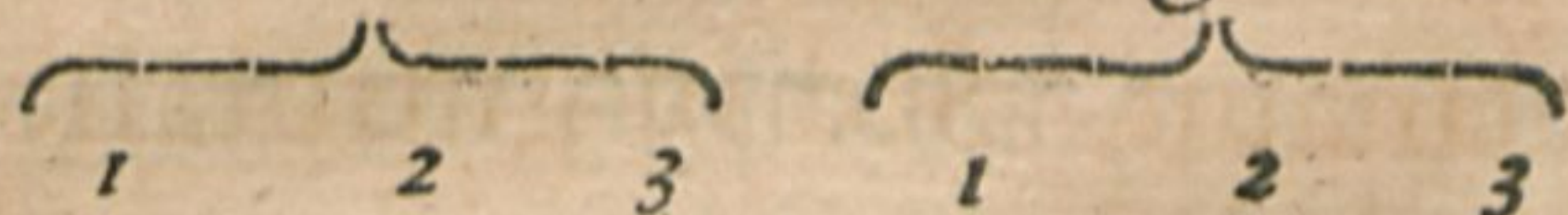
estq; ipsorum' significa-
tio transitiva, vt אָזְנֵי auri-
bus percepit, תָּקַן aptauit.

3 Quæ in Kal erant
neutra, hic fiunt Actiua,
vt הִלֵּךְ ambulauit, הִלֵּךְ
fecit ambulare seu duxit.

Præteritum.

Plural.

Singul.

1	2	3	1	2	3	Mas.
פָּקְדוּם			פָּקְדוּ			
פָּקְדוּתְם			פָּקְדוּתִי			
פָּקְדוּתְכֶם			פָּקְדוּתְךָ			Fœ.

Participium præsens.

P. S.

מִפְקָדִים Mas.

P. S.

מִפְקָדָה vel מִפְקָדוֹת Fœ.

Paul.

B 5 Mas.

P. S.
 M. מִפְקֵד מִפְקֵדִים :
 F. מִפְקֵדָה vel מִפְקֵדַת מִפְקֵדוֹת :
 Infinitiuus.

פִּקֵּד : בִּפְקֹד כִּפְקֹד לִפְקֹד מִפְקֹד :
 Imperatiuus.

P. S. P. S.
 M. פִּקֵּד פִּקְדוֹ : F. פִּקְדוֹי פִּקְדוֹת :
 Futurum.

Plural. Singul.

1 2 3 1 2 3

M. אֶפְקֹד יִפְקֹד תִּפְקֹד : נִפְקֹד יִפְקְדוּ תִּפְקְדוּ :
 F. תִּפְקֹד תִּפְקְדוּ : תִּפְקְדוּהוּ :

Notio.

Si media gutturalis fuerit vel ר
 Res in hac coniugatione, migrat
 dages ad vocem præcedentē bre-
 uem, & illam longam facit, in quo
 cunq; tempore, vt בִּפְקֹד explanauit.
 In Benoni מִבְּפֹד. In Paul. מְבוּפֹד.
 In Infinitiuo & Imperatiuo, בִּפְקֹד.
 In Fu-

In Futuro , אֶבְיֵאֵר . Licet multa
etiam sint, quæ seruant consue-
tam punctationem, etiamsi me-
dia sit indageffabilis, nisi quod
dages abijciunt.

Passiuum secundæ Coniugationis,
פִּעַל Pual.

Hæc coniugatio nomen habet
à forma ipsa פִּעַל, quòd signetur
prima radicalis vel cum Kibuz,
vel Hatephcamez, & imprima-
tur dages mediæ. Quando verò
Ain non potest capere dages, con-
uertitur illud cum suo Kibuz in
vau holem, & interdum in Schu-
rec.

Verba huius coniugationis
sunt tantum passiuua, eiusq; vsus
est, vbi nomen agentis non expri-
mitur וְכָל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ & perfe-
cti sunt cœli & terra.

Præ-

Præteritum.

Plural.

Singul.

}			}		
:	פְּקַדְתֶּם	פְּקַדְתִּי	פְּקַדְתָּ	פְּקַדְתְּ	M.
:	פְּקַדְתֶּן		פְּקַדְתְּ		F.

Benoni.

P.

S.

פְּקַדְתֶּם Mas.

P.

S.

פְּקַדְתָּ vel פְּקַדְתְּ Foe.

Paul, & Imperatiuo caret.

Infinitiuus פְּקֹד , cum literis Bachlam non extat.

Futurum.

Plural.

Singul.

}			}			
:	2	2	1	2	3	1
:	תִּפְקְדוּ	תִּפְקְדוּ	תִּפְקֹד	תִּפְקֹד	תִּפְקֹד	M.
:	תִּפְקְדוּ		תִּפְקֹד			F.

Con

Coniugatio tertia.

הפעיל Hiphil.

Signa huius coniugationis sunt Prothesis ה cum Hirec ante primam radicis, & epenthesis י Iod quiescentis inter secundam & tertiam radicalem.

Quando autem prima est gutturalis, tunc habet :: Hatephsægol, & ה :: sægol, id est, punctuat se & præcedentem, vt העתיק transulit.

1 Quæ in prima coniugatione Neutra, hîc fiunt transitiua, vt שכב iacuit, השכב fecit iacere, seu posuit..

Verba huius Coniugationis sunt.

2 Quæ in Kal transiunt ad duo, hîc aut ad tria, vt אכל cõedit, puta pa-

ta panem , **הָאָכַל** fecit
comedere te panem.

3. Quæ non inueni-
untur in coniugationē
Kal, & habēt significati-
onē Kal, vt **הִשָּׁכַח** mane
surrexit, **הִשְׁלִיךְ** proiecit.

4. Quæ sunt Neutra,
& in Kal, & ista coniuga-
tione, vt **הִקְרִיב** & **קָרַב** ac-
cessit.

Præteritum.

Singul.

1 2 3

הִמְקִיר הִמְקַרְתָּ הִמְקַרְתִּי M.

הִמְקִירָה הִמְקַרְתָּ F.

Plural.

1 2 3

הִמְקִירוּ הִמְקַרְתֶּם הִמְקַרְנוּ M.

הִמְקַרְתֶּן F.

Benoni.

מִפּ M.

P. S. P. S.
M מפקיד מפקידים: F מפקידה vel מפקדת מפקידות
Paul.

P. S.
M. מופקר מופקדים:

P. S.
F. מופקדה vel מופקדת מופקדות
Infinitiuus.

הפקר: בהפקיד כהפקיד להפקיד מהפקיד:

Exit hic Infinitiuus in "zere, sed cum literis Bachlam semper habet hirec magnum.

Imperatiuus.

P. S. P. S.
M. הפקר הפקירו: F. הפקירי הפקירנה:

Exit in "zere, vt Infinitiuus: nisi admittat ad finem ה paragogicū, vel affixa, tunc enim in hirec longum definit, vt הקשיבה aduerte, הקריבהו auribus percipe, האזינה offer illud, Malach. i.

Futu-

Futurum.

Plural.

Singul.

┌──────────┐			┌──────────┐		
2	3	1	2	3	1
נִפְקִידוּ תִפְקִידוּ			יִפְקִיד תִּפְקִיד		
תִּפְקִידוּ			תִּפְקִיד		

M.
F.

Tertia Coniugatio passiva.

Hophal. הִפְעַל

Huius coniugationis notæ, ה cum ט = Hatephcamez. Habet tamen quandoq; etiam Kibuz & schurec, vt הִשְׁלַחַהּ proiectus est, הוֹרַד depositus est.

Si prima fuerit gutturalis, erit sub ה He ט camez, & sub gutturali ט = vt הִעֲמַד.

1. Simpliciter passiva, quæ veniunt à Neutris Kal, vt הוֹקֵם surrexit, הוֹקֵם erectus est.

2. Pas.

2 Passiua, quæ à
 Verba hu-) Kal transitiuis veni-
 ius Coniu-) unt, quorū passio ad
 gationis) tria extenditur, vt
 iunt.)
 הַכֶּבֶת מִנְחָה וְנֶסֶךְ exter-
 miuatum est sacrifi-
 cium & libamen,
 Joël. 1.

Præteritum.

Singular.

	┌──────────┐			
	1	2	3	
:	הִפְקַדְתִּי	הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתֶּם	M.
		הִפְקַדְתְּ	הִפְקַדְתֶּן	F.

Plural.

	┌──────────┐			
	1	2	3	
	הִפְקַדְנוּ	הִפְקַדְתֶּם	הִפְקַדְתֶּן	M.
		הִפְקַדְתֶּן	הִפְקַדְתֶּן	F.

Benoni, Paul & Imperatiuo
 caret.

Infinitiuus הִפְקַד. Media zere
 vel pathah sibi substernit, tunc

C præ-

præsertim quando tertia radicalis
est gutturalis.

Futurum.					
Plural.			Singular.		
2	3	1	2	3	1
יִפְקְדוּ תִּפְקְדוּ יִפְקְדוּ			יִפְקֹד יִפְקֹד יִפְקֹד		
תִּפְקְדֶנָּה			תִּפְקְדֶנִּי		
			M.		
			F.		

Coniugatio quarta.

הִתְפַּעֵר Hithpael.

Signa huius coniugationis sunt,
הת superaddita radici, & media ra-
dicalis dageffata : & in omnibus
conuenit cum Piel, à qua forma-
tur.

Estq; hæc coniugatio & actiua
& passiuua, sub vna voce recipro-
cam habens significationem, vt
הִתְקַדֵּשׁ sanctificauit se, vel sanctifi-
catus est à se.

Verba

	2	3	1	
:	תְּפַקֵּר	יִתְפַּקֵּר	אֶתְפַּקֵּר	M. } <i>Singul.</i>
:		תִּתְפַּקְרִי		F. }
:		תִּתְפַּקְרוּ	נִתְפַּקְרוּ	M. } <i>Plural.</i>
		תִּתְפַּקְרְנָה		F. }

Quæ hæctenus de coniugationibus dicta sunt, tyronib. sufficient. Ideoq; omisis defectiuorum & quiescentium ordinibus, quæ ab huius ordinis regulis aliquo modo discedunt, adolescentes tantû hortor, vt propositum paradigma per quatuor coniugationes variatum, cum regulis & notionibus additis diligenter mandet memoria. His enim generalibus rectè cognitis, reliqua quæ restant, ex ipsis erotematis peti, ac breui temporis spacio & sine difficultate addisci possunt: tum quod illorum

non

non adeò multa sint, tum quoq;
quod inflectendi modum cum
perfectis habeant communẽ: ni-
si quod prima media vel vltima
radicalis in quorundam tempo-
rum formatione deficiat aut qui-
escat. Quæ autem sint illa defe-
ctiua & quiescentia, ex supra po-
sitis singulorum ordinum descri-
ptionibus notum esse debet.

P A R S T E R T I A.

D E N O M I N E.

NOMINA nō variantur de casu
in casum, sed mutātur dunta-
xat de singulari in pluralem. Nō-
nunquam tamen, sed nō semper
& constanter casus obliqui expri-
muntur, præpositis quibusdam
ministerialib. literis, inuariata ta-

C 3 men

men ipsius terminatione, in hunc modum:

verbum	דְּבַר	} S.	verba	דְּבָרִים	} P.
verbi	הַדְּבַר		verborum	הַדְּבָרִים	
verbo	לְדַבֵּר		verbis	לְדְבָרִים	
verbū	אֶת-דְּבַר		verba	אֶת-דְּבָרִים	
ô verbū	הַדְּבַר		ô verba	הַדְּבָרִים	
à verbo	מִדְּבַר		à verbis	מִדְּבָרִים	

De Adiectiuo & Substantiuo, & nominum motione.

Hebræi omne nomen, quodcunq; mouetur de masculino genere in fœmininum, vocant nomen formale, vt מֶלֶךְ rex, מַלְכָּה regina. אִישׁ vir, אִשָּׁה virago. Sic pura adiectiua, vt טוֹב bonus, טוֹבָה bona. גָּדוֹל magnus, גָּדוֹלָה magna.

Regulæ de motione

1 Fœminina formantur à suis masculinis, adiectione tantū ad finem

nem literæ ה, quæ ante se ׀ camez
exigit, & mutata quandoq; initi-
ali vocali, camez scilicet in sche-
ua, & sægol in pathah, vt בְּרוּרָה,
מֶלֶכָה מֶלֶךְ, בְּרוּרָה.

Participia tamen foeminina fre-
quentius habent superadditam
literam ת, quàm ה He.

2 In quinto ordine, vbi ה He
est tertia radicalis, masculina de-
finunt in ׀ sægol, & foeminina in
׀ camez, vt יָפֵה pulcher, יָפָה pul-
chra.

3 Gentilia adiectiua masculi-
na in י Iod exeuntia, terminant
sua foeminina in ית, & pauca quæ-
dam in יה, vt יהוּדִי Iudæus
יהוּדִית Iudæa.

Comparatio.

Comparisonem nullam ha-
bent, nisi comparatiuum & super-
latiuū circumloquantur quarun-

C 4 dam

dam particularum adiectione in
hunc modum :

טוב bonus.

טוב יותר magis bonus , id est ,
melior.

טוב מאד valde bonus , id est ,
optimus.

➤ Frequentius tamen comparati-
uum circumloquuntur per מן
Min præpositionē, vt יוחנן הוא טוב
מפיטא , Iohannes est bonus præ
Petro, id est , Melior.

GENERA NOMINVM.

Duo habent { Masculinum
&
genera. { Fœmininum.

Fœmini-
na exe-
ūt, vel in { ה præcedente ך, vt צדקה
ת præcedente ך, vt תפארת.
ית , vt עברית. Hebræa.
ות , vt מלכות, regnum.

Mascu-

Masculina his terminationi-
bus exceptis in quasuis exeunt.

Exceptiones.

1. Quædam terminatione ma-
sculina, sunt foeminina, vt אֶרֶץ ter-
ra, אֵשׁ ignis, אֶבֶן lapis.

2. Quæ natura habent duali-
tatem in animalis corpore, sunt
foeminina, vt עֵינַי oculus, רַגְלַי pes, יָדַי
manus.

3. Nomina regionum & ciuita-
tum sunt foeminina, vt יְרוּשָׁלַיִם Je-
rusalem, מִצְרַיִם Ægyptus.

Numerus pluralis.

In plurali } Masculina in ים , vt
exeunt } מַלְכִים מַלְכֵי.
 } Foeminina in ות , vt
 } עֶשְׂרוֹת עֶשְׂרֵת.

Exceptiones.

i. Multa masculina in plurali
C 5 desi-

definunt in **ות**, vt **אבות** patres, ab **אב**.

2 Sic multa foemina habent in plurali terminationem masculinam, vt **נמלים** formicæ, **א נמלה**.

3 Multa habentia formam masculinorum in singulari, plurale faciunt in **ות**, vt **ארפות**, **ארץ** terræ. **חרב**, **חרבות** gladij.

4 Quædam etiam habent vtramq; terminationem pluralem, vt **שנה** annus & **שנות** & **שנים**.

5 Nomina dualitatem significantia dualem numerum faciunt in **ים** præcedente - pathah, vt **רגל** pes, **רגלים** duo pedes. Sic **מלך** rex, **מלכים** duo reges, **מלכים** multi reges.

6 Quædam tantum inueniuntur in duali, vt **מים** cœli, **מים** aquæ, **רחים** mola.

7 Quæ-

7 Quædam tantum inueniuntur pluraliter, vt נְעוּרִים puericia, חַיִּים vita. Sicuti multa reperiuntur contrà tantum singularia, vt זָהָב aurum, עוֹפָרַת plumbum, צֹאן ouis & oues, שֵׁרֶשׁ pecus.

8 Nomina specierum animalium sæpe in singulari numero capiuntur pluraliter, vt אָדָם homo & homines, בָּקָר bos & boues.

9 Quædam etiam aliena habent pluralia, vt אִישׁ vir, אַנְשִׁים viri, תַּרְאִישִׁים. Sic אִשָּׁה mulier, נְשִׁים mulieres. בַּת filia, בָּנוֹת filia. Sed horum pauca sunt.

De nominibus verbalibus.

Hebræi nomina sua verbalia formant, adiectione literarū הַאֲפָנְתִי Hexmanthi, ad frontem vel calcem alicuius radicis, hoc modo.

ה.

ה.

1 He tantum vni nomini perfecto præponitur, vt השמעות auditus, Imperfectis verò sæpissimè, vt הצלה defensio à נצל euasit.

He in fi-
ne aut

Constituit fœmininum genus, vt צדקה.
Est pars thematis, vt מקנה.
Est hæmanticū, vt נחלה.

א.

2 Aleph habet aut sægol, aut pathah, & tantum dictionem incipit, vt אצבע digitus, אקויב mendax.

מ.

3 Mem superadditur in capite frequenter & punctuatur cum hirec, holem & pathah, vt מקדש sanctuarium, מאכל cibus.

In calce aut מ radici rarissimè adijcitur, vt שלשום nudiustertius.

ג.

נ
4 Nun initio proprijs nomini-
bus conuenit, vt נמרוד. Aut in fine
dictionis etiam alijs superaddi-
tur, vt שלטון potestas.

ת
5 Thau superadditur nomi-
nibus à capite, תענוה voluptas,
תלמיד discipulus.

Quædam admittunt ת vtrinq;,
vt תפארת decor.

Quædam etiam admittunt il-
lud tantum à calce, vt מלכות re-
gnum, רפאות sanitas.

י
6. Iod rarò præponitur alijs,
quàm nominib. proprijs, vt יצחק.
Inueniuntur tamen etiam ex ap-
pellatiuis quædam, vt ילקוט sac-
cus, ינשוף vlula. In fine aut genti-
litorum index est, vt יהודי Iudæ-
us, עברי Hebræus.

PARS

PARS QUARTA.

DE MUTATIONE PUNCTORUM, in nominibus primò, de
inde & Verbis.

Quatuor sunt }
causæ mutatio- }
nis punctorum. }
1 Regimen.
2 Affixum.
3 Pluralis nu-
merus.
4 Genus fœ-
mininum.

Absolutus status est, qui post se non habet genitium casum, vt דָּבָר verbum.

Regimen verò vocant eum nominis statum, quem sequitur genitiuus, vt דָּבָר אָבִי verbum patris mei: & obtinet hic status, in plurali præsertim numero, grandem in punctis mutationem, hoc modo:

Abijcit

Abijcit ם, assumpto ם sub vlti-
ma radice, quiescente י Iod signo
pluralis numeri: & commutat vo-
ces præcedentes magnas in sche-
ua, vt דְּבָרִים verba, in statu abso-
luto. In regimine verò sic דְּבָרַי
verba, puta seu Petri seu Patris.

Affixa sunt pronomina quæ-
dam, ita appellata, quòd nun-
quam inueniantur separatim, sed
perpetuò fini dictionis adhære-
scant, vt דְּבָרָיו verbum eius. Facta
autem sunt ex integris pronomi-
nibus, concisione tantum litera-
rum, vt commodius cum fine ali-
arum vocum possint componi:
& comprehenduntur omnia in
dictione הַכְּנוּיִם.

TABEL

TABELLA AF- fixorum.

		Sin.	Plu.		
Personæ	1.	י	כי	בר	Com.

	2.	ה	ה	כֶּם	Mas.
		ה	ה	כֵּן	Fœm.
	3.	ו	ו	הֶם	Mas.
		ו	ו	הֵן	Fœm.

Generis.

VOCALIS MUTABILES.

Vocales mutabiles sunt quatuor.

- ⌈ Camez
- ⌈ Zere.
- ⌈ Sægol.
- ⌈ Holem.

Primus ordo nominum perfectorum.

Exem-

Exemplum mutationis puncto-
rū in nominibus, quę habent דָּ.

Masculinum.

	Plural.	Singular.	Absol.
	verba דְּבָרִים	verbum דְּבָר	
	patris mei דְּבָרֵי אָבִי	patris mei דְּבָר אָבִי	Re.
	eius דְּבָרָיו 3	eius דְּבָרוֹ 3	} Af. } M. } Si.
	tua דְּבָרֶיךָ 2	tuum דְּבָרְךָ 2	
	mea דְּבָרֵי 1	meum דְּבָרֵי 1	
Verba	eorum דְּבָרֵיהֶם 3	eorū דְּבָרָם 3	} Af. } M. } Pl.
	vestra דְּבָרֵיכֶם 2	vest. דְּבָרְכֶם 2	
	nostra דְּבָרֵינוּ 1	nostr. דְּבָרֵנוּ 1	
	eius דְּבָרֶיהָ 3	eius דְּבָרָהּ 3	} Af. } fœ. } Si.
	tua דְּבָרֶיךָ 2	tuum דְּבָרְךָ 2	
	mea דְּבָרֵי 1	meum דְּבָרֵי 1	
	earum דְּבָרֵיהֶן 3	earum דְּבָרָן 3	} Af. } fœ. } Si.
	vestra דְּבָרֵיכֶן 2	vestr. דְּבָרְכֶן 2	
	nostra דְּבָרֵינוּ 1	nostr. דְּבָרֵנוּ 1	

D

In

In hoc exemplo obseruent adoleſcentes, quæ vocales tribuantur affixis, quæ etiam puncta poſſident tertia radicalis : eandem enim rationem obtinent, quodcunque etiam nomen clauſerint.

Regula de mutatione ׀ camez.

1 Omne ׀ quod ponitur ſub prima nominis perfecti, tranſit in ׀ ſcheua, quæcunq; etiam mutationis cauſa fuerit, & quaecunq; ſecundum punctum fuerit.

2 Secundo loco poſitum ׀ camez, in ſingulari regimine ac duobus affixis ך, ך, conuertitur in ׀ pathah. In plurali autem regimine & quatuor affixis, ך, ך, ך, ך, mutatur in ׀ ſcheua. Cætera autem omnia ſeruant ׀ camez inuariatum.

3 Quoniam verò in regimine plurali, ac pronomibus ך, ך, ך, ך,

יהם, הן

הָהָ, geminum scheua ponere-
tur in principio dictionis, prius
recepto more in hirec vertitur.

4 Quando vero prima aut me-
dia radicalis est vel ע vel ח, muta-
tur in regimine plurali primum
scheua non in hirec, sed in - pa-
thah, vt חָכָם sapiens, dicitur
חֲכָמִי sapientes.

De mutatione Ze.

1 Si primam sedem occupat ze-
zere, variat eodem modo, quo pri-
mo loco - camez: si modo secun-
dum punctum - camez fuerit,
alioqui nunquam mutatur, vt
שָׁכַר, regim. שְׁכָרוּ, affix, plu-
ral. שְׁכָרִים, reg. &c. אֶפְסוֹר
humeralc, reg. אֶפְסוֹרוֹ, affix, &c.

2 Secundo loco si fuerit ze-
D 2 re, præ-

re, præcedente ֿ camez, mutatur
vt secundum ֿ camez in דָּבָר , vt
זָקֵן senex, reg. זָקָן, affix. זָקְנוּ, plur.
זָקְנֵי, reg. זָקְנִים.

3 Si verò secundam tenet ֿ ze-
re, non præcedente ֿ camez, illud
vel seruat, vt in regimine singula-
ri, vel permutat in scheua, vt in
plurali & affixis, vt כּוֹרֵם vinitor,
reg. כּוֹרֵם, plur. כּוֹרְמִים, affix.
כּוֹרְמָה, כּוֹרְמוֹ. Vbi obseruabis
prius scheua, quod venit ex ֿ ze-
re, in tribus affixis כּ, כָּם, כָּן, com-
mutari in ֿ sægol, ne duo scheua
simul legantur: prius quidem
quod venit ex ֿ zere, alterum ve-
rò quod affixum præcedit.

Forma quinque punctorum.

סָפֵר.

I Zere migrat in hirec, vt סָפֵר
liber, reg. סָפֵר affix. סָפְרוּ. Sic יֵשַׁע
salus.

salus, affix. ישעו.

2 Incipientia autem ab ע vel ח, sægol ferè suscipiunt, vt עגל vitulus, affix. עגלו reg. plur. עגלי. חלק pars, reg. חלק, affix. חלקו.

3 Plurale fit vt illa, quibus geminum $\bar{\text{c}}$ camez, vt ספרים, עגלים, עגל.

*De mutatione sægol, seu forma
sex punctorum.*

מלך בנך.

1 Quæ geminum habent $\bar{\text{c}}$ sægol, singularibus affixis, prius partim mutant in hirec, vt בנך, vestis, partim in $\bar{\text{c}}$ pathah, vt מלך rex. At quæ primam habent gutturalem, semper in $\bar{\text{c}}$ pathah, vt עבר.

2 Secundum autem sægol præsentibus affixis & in regimine plurali conuertunt in scheua: numero

D 3 - vero

verò plurali absoluto, & cum affixis leuibus in ־ camez hoc modo:

In pathah. In hirec.

⏟		בְּנֵר	Absolu.
עֶבֶר	מֶלֶךְ	בְּנֵר	Regim.
עֶבֶר	מֶלֶךְ	בְּנֵר	Regim.
עֶבְרוּ	מַלְכוֹ	בְּנֵרוֹ	Affixa.
עֶבְרִים	מַלְכִים	בְּנֵרִים	Plurale.
עֶבְרִי	מַלְכִי	בְּנֵרִי	Regim.
עֶבְרֵיו	מַלְכוֹ	בְּנֵרָיו	Affixa.

Idem faciunt quæ vel secunda vel utroque loco sortita sunt pathah, vt נֶעַר puer, reg. נֶעַר, affixa נֶעְרוֹ, plur. נֶעְרִים, reg. נֶעְרֵי, affix. נֶעְרָיו. Sic זֶרַע semen, reg. זֶרַע, affix. זֶרְעוֹ, plur. זֶרְעִים, reg. זֶרְעֵי, affix. זֶרְעָיו.

Regula enim est.

Geminum Sægol transit in gemi-

geminum pathah, quando media est gutturalis: & vltima gutturalis mutat. præcedens Sægol in pathah.

De mutatione Holem.

אורח, אהל, קורש.

1 Holem subsequente Sægol seu pathah in affixis & vtroque numero vertitur in ֿ hatephca-mez: & si penultima fuerit gutturalis, collocatur sub eadem ֿ , præcedente ֿ sub prima.

2 Regimen singulare nec hic, nec vbi sex puncta, nec vbi quinque vnquam mutatur.

אורח	אהל	קורש	Absol.
אורח	אהל	קורש	Reg.
אורחו	אהלו	קורשו	Affix.
	D 4		Plur.

אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	קִדְשֵׁים	Plur.
אֱלֹהִים	אֱלֹהִי	קִדְשֵׁי	Reg.
אֱלֹהֵינוּ	אֱלֹהֵינוּ	קִדְשֵׁינוּ	Affix.

*De nominibus Fæminis, in
הֵ exeuntibus.*

In הֵ He exeuntia, in regimine singulari & affixis הֵ perpetuò conuertunt in הֶ: & vltimum ם ca-
mez, quod præcesserat הֵ, modò
in ם pathah commutant, modò
retinent, pro iure huius puncti se-
cundo loco positi. Plurale autem
in הֵ terminans, ante affixa sem-
per requirit י Iod, more pluralis
numeri: & quibuscunq; finiatur
affixis, easdem habet vocales in
primoribus literis, quod mascu-
linum facere non potest.

Fæmi-

Fœmininum

Plur.	Sing.	
Iusticiæ צדקות	Iusticia צדקה	Absol.

	Dñi צדקות יהוה	Dñi צדקת יהוה	Re.	
	eius צדקותיו 3	eius צדקתו 3	} Af. M. Si.	
	tuæ צדקותיה 2	tua צדקתה 2		
	meæ צדקותי 1	mea צדקתי 1		
Iusticiæ	eorũ צדקותיהם 3	eorũ צדקתם 3	} Af. M. Pl.	
	vestræ צדקותיכם 2	vestr. צדקתכם 2		
	nostrę צדקותינו 1	nostra צדקתנו 1		
	eius צדקותיה 3	eius צדקתה 3	} Af. fœ. Si.	
	tuæ צדקותיה 2	tua צדקתה 2		
	meæ צדקותי 1	mea צדקתי 1		
	earũ צדקותיהן 3	earum צדקתן 3	} Af. fœ. Pl.	
	vestrę צדקותיכן 2	vestr. צדקתכן 2		
	nostrę צדקותינו 1	nostra צדקתנו 1		

Hæc forma צדקה, quia duo ca-

D 5 mez

mez habet , in omnibus tenetur
legibus puncti camez : ideoq; in
regimine vertitur primum in
scheua & alterum in pathah , vt
צֶרֶקָת : prima quoq; in hirec con-
uerfa, ne geminum scheua in ini-
tio dictionis existeret.

Fæminina in ת Thau exeuntia.

קטורת אֲדָרָת

1 Neglectis primoribus sylla-
bis inspicienda est in his nomini-
bus semper cum penultima vlti-
ma: quæ si cum nominibus sex
punctorum, seu nomine קֹדֶשׁ con-
ueniat, eadem erit variandi atq;
mutandi puncta ratio , vt
קטורת, קטרתו : אֲדָרָת, אֲדָרָתוּ

2 Quæ in calce gerunt ת Thau,
præcedente vel schurec, vel hirec,
in plurali habent Iod mobile , vt
מַלְכֵי־יָוֵן, גַּפְרֵי־יָוֵן, רֵאשֵׁי־יָוֵן

De

De Affixis verborum.

1 Affixa nominibus iuncta, semper significant possessionem quandam, vt עבדו seruus eius. Verbis verò indicant eum, in quem actio veluti in patientem transit, vt פקדו visitauit eum.

Affixa verborum ab affixis nominum differunt hoc modo.

2 Verba quibusdam affixis frequentius vtuntur quàm nomina: cuiusmodi sunt בן, הו, הו, נן, נן, הן. Hæc enim nominibus nuquàm reperiuntur iuncta præter הו & הן.

Regula de affixis verborum.

1 Tantum actiua verba, & non passiua nec etiam absoluta admittunt affixa.

2 Ver.

2 Verba mutant sua puncta
 ferè vt nomina, hoc est, camez
 primo loco vertitur in scheua,
 quæcunq; etiam accedant affixa:
 Item præsentibus כן כם, secunda
 syllaba - pathah obrinet, quæ a-
 lioqui - camez habet, similiter
 atq; in nomine דָּבָר. Sic tertia fœ-
 minina פָּקְדָה, mutat ה He, in ת
 Thau, mutatis deinde reliquis
 propè in omnibus vt צָדְקָה.

Tertia persona Præteriti
 singularis.

פָּקַד פָּקְדוּ vel פָּקְדָהוּ פָּקְדָהוּ פָּקְדָהוּ
 &c. פָּקְדָהוּ

Secunda singularis.

פָּקַדְתָּ פָּקְדְתָּו vel פָּקְדְתָּהוּ פָּקְדְתָּהוּ
 &c. פָּקְדְתָּהוּ

Prima singularis.

פָּקַדְתִּי פָּקְדְתִּיו vel פָּקְדְתִּיהוּ פָּקְדְתִּיהוּ
 Ter-

Tertia pluralis.

פְּקָרוּ פְּקָרוּהוּ פְּקָרוּהָ פְּקָרוּהֶּן פְּקָרוּהֶם &c.
Secunda pluralis.

פְּקָדְתֶּם פְּקָדְתוּהוּ פְּקָדְתוּהִי פְּקָדְתוּם &c.
Prima pluralis.

פְּקָדְנוּ פְּקָדְנוּהוּ פְּקָדְנוּהָ פְּקָדְנוּם &c.
Tertia foeminina.

פְּקָדְתָּ פְּקָדְתָּהוּ vel פְּקָדְתָּהִי פְּקָדְתָּהֶן &c.
Secunda foeminina.

פְּקָדְתֶּן פְּקָדְתֶּיו vel פְּקָדְתֶיהוּ &c.
Secunda foem. pluralis.

פְּקָדְתֵּן פְּקָדְתוּהוּ &c.

Cum adsunt affixa, perit & in
hac & secunda plurali masculina
וְ &ן.

Benoni.

Mas. פּוֹקֵר פּוֹקְרוּ Fœ. פּוֹקֵרֶת פּוֹקְרוּהוּ

Sequitur per omnia morem
masculinorum, mutatur vt כּוֹרֵם
& מְלֵךְ.

Paul.

פְּקוֹר פְּקוֹרוּ. Mutatur + camez in
scheua. Infini

Infinitiuus.

פִּקּוּר פִּקְרִי Hatephcamez sub
prima & scheua sub secunda. Pro-
pter mediam tamen gutturalem
sub eadem pro scheua simplici
ponitur compositum מִאֲסוּ׃ vt

Imperatiuus.

פִּקְרָנוּ פִּקְרָהוּ vel פִּקְרוּ פִּקּוּר. Pri-
ma Imperatiui mutat scheua in
׃ hatephcamez, perinde vt & In-
finitiuus. Si autem exierit in -
pathah, mutatur illud aduenien-
tibus affixis in ׃ camez, remanen-
te scheua sub prima, vt גָּאֵר גָּאֵרִי redi-
me, גָּאֵלֶהוּ.

Futurum.

יִפְקֹר יִפְקְרוּ vel יִפְקְרָהוּ יִפְקְרֵנוּ יִפְקְרֶה
יִגְאֵל יִגְאֵלוּ יִגְאֵלֶהוּ יִגְאֵלֶהוּ׃

Piel.

פִּקְר פִּקְרָהוּ, פִּקְרָה פִּקְרָהם
Zere

Zere sub altera radicali verti-
tur in scheua, & quandoq; in sæ-
gol, sub כָּם, כֵּן, כִּי.

Hiphil.

הַפְּקִיד הַפְּקִידוּ הַפְּקִידָה

Non mutatur in Hiphil prima
syllaba, ex regula perpetuò firma:
Scheua quiescens cum vocali præ-
cedente, semper durat immobile.

P A R S Q V I N T A.

*De officio atq; natura literarum
seruiliū מְשֵׁה וְקִלָּב.*

Hæ septem literæ Hebræis vo-
cantur literæ rei, quòd scilicet ad
ipsam rem consignificent, & præ-
ponuntur verbis & nominibus,
quemadmodum Latinis coniun-
ctiones, præpositiones & aduer-
bia.

ד.

מ
Mem à fronte significat à vel
ab. Est enim prima litera integræ
præpositionis מן.

*Regula de eius puncta-
tione.*

1 מ punctatur cum hirec par-
uo, sequiturq; illud semper dages
in sequenti litera, propter defe-
ctum ׀ Nun præpositionis abso-
lutæ, quæ est מן, מן שמים, & breui-
us משמים.

2 Quando venerit ante guttu-
ralem vel ר res, tunc dages & hi-
rec mutantur in æquivalentem
vocem magnam ז zere, vt מארץ
ex terra.

ש
Schin valet relatiuum אשר, qui,
quæ, quod, singulariter & plura-
liter.

Regu-

*Regulae de eius punctua-
tione.*

1. Schin punctatur frequentis-
simè cum ם sægol sequente da-
ges, modò sequens eius sit capax,
vt **אֲנִי שֶׁהִמְרִיבֵר** ego qui loquor.

2 Aliquando etiam punctatur
cum ׀ pathah, vt **עַד שֶׁקָמַתִּי** usque-
quo surrexi,

ה.

He à fronte additur nominibus
emphaseos gratia vocaturq; **הֵרֵא**
הֵרֵא הַיְיָ יְעֹרֵר id est, He cognitionis seu
demonstrationis, vt **הַנְּבִיאָה** Pro-
pheta ille.

Regulae de eius punctuatione.

1 He punctuatur cum ׀ pathah,
sequente dages in sequenti litera.

2 Quod si ea dages capere ne-
quit, habet ם camez pro ׀ pathah.

E 3 Ante

3 Ante gutturales ה & ח muta-
tur pathah & dages in ם sægol,
seu purum pathah remoto dages,
vt ההרים montes illi, ההינן mensu-
ra Hin.

4 A fronte ה He non rarò est
interrogatiua litera, punctaturq;
tunc cum ם Hatephpathah, vt
האני הלא אני ארני an non ego Domi-
nus? Et cum ם pathah solo, ante
literam scheuatam & gutturalè,
vt האיש הברכה num benedictio?
האיש? Et cum sægol החכם num
sapiens?

Vau duplex } חבור id est, coniunctiuū.
est, Vau } הפוך id est, conuersiuum.

Vau חבור à principio est con-
iunctio copulatiua, vt ורצל, & pes.

Regulae de eius punctuatione.

1 Regularis & genuina, ac fre-
quentior

quentior punctuatio Vau Chib:
bur, est scheua, vt וְעִיר & ciuitas.

2 Quando venit ad guttura-
lem, tunc respondet illi in pun-
cto, vt וְחִמּוֹר, & asinus.

3 Quando venit ad literam
scheuatam seu literas בּוֹמֵף habet
schurec, vt וּבַיִת & domus, וְסִפְרִים
& libri.

4 Ad י Iod scheuatum veniens,
mutatur vtrunq; scheua in vnum
hirec, vt וִיהוּדָה & Iehudah.

5 Ante nomen אֱלֹהִים habet
zere, destituto א Aleph omnibus
suis punctis וְאֱלֹהִים & Deus.

6 Punctatur cum ם camez,
quando coniungit duo nomina,
quorum posterius est Millel, id
est habens accentū in penultima
חֵלֶב וְרִשׁוֹן, Ps. 63. vel cum cōiungit
dictiones paruas, vt קָח וְלֶךְ Gen. 12.

E 2 Vau

Vau הַפּוּךְ Hippuch in præteri-
tis & futuris non tantum est co-
pula, sed & præteritum in futu-
rum, & contra futurum in præte-
ritum conuertere frequentissimè
solet, vt וְשָׁמַר & custodiet, וְשָׁמְעָה
& audies.

*Vau hip-
puch.*

Aut conuertit præteri-
tum in futurum, quã-
do nullum aliũ præ-
teritum præcedit, pun-
ctaturq; cum =scheua,
vt וְקָרָא & clamabit.

Aut conuertit futurum
in præteritum, pun-
ctaturq; cum - pathah
posito dages in altera,
vt וַיֹּאמֶר & dixit.

Regula.

Propter literas gutturales atq;
lite.

literas בּוּמַפּה bumaph, quæ mutat
naturale punctum ſcheua, nihil
decedit officio literæ Vau, vt
וּמַשְׁלֵתִי & dominabor.

כ

Caph à fronte est aduerbi-
um ſimilitudinis, vt, ſicut: כְּעַם
כְּכוֹהֵן, ſicut populus, ſic ſacerdos.
Item præpoſitio, ſecundum, iux-
ta: כַּחֲסֵדְךָ ſecundum miſericor-
diam tuam.

ל

Lamed à
fronte ar-
ticulus eſt.

Genitiui, vt מְזֹמֹר לְדָוִד,
Pſalmus Dauidis.
Datiui, vt לְאָדָם homi-
ni.
Accuſatiui, vt הָרְגוּ לְאַבְנֵר
occiderunt Abner, 2.
Sam. 3.

ב

Beth valet præpoſitionem In,
E 3 vel

vel Cum, vt בְּבַיִת in domo, בְּמֶלֶךְ
cum rege.

Regulæ de punctuatione
literarum כְּלִב.

1 Literæ כְּלִב punctuantur cum
scheua frequentissimè.

2 Si literæ כְּלִב Caleb accesserint ad ה He Haiediah, extrudunt illud, atq; assumunt ipsius punctum, vt בְּהָאָרֶץ pro בְּאָרֶץ.

3 Ante gutturalem scheua composito notatam, habent seu pathah, seu lægol, seu camez.

4 Quando præfiguntur nomini אֱלֹהִים aut Infinitiuo אָמַר, habent zere, destituto נ omnibus suis punctis, vt בְּאֱלֹהִים cum Deo, לְאָמַר ad dicendum.

5 Ante duo quoq; nomina diuina quiescentia primis literis, habent

bent pathah, vt לארזקי, Gene, 32.
& ביהונה Num. 14. וארזקי Jerem, 10.

P A R S S E X T A.

Continens Pronomina & partes non declinabiles.

De pronomibus separatis.

Tria sunt Pronomina declinabilia. $\left\{ \begin{array}{l} \text{אני} \text{ Ego.} \\ \text{אתה} \text{ Tu.} \\ \text{הוא} \text{ Ille.} \end{array} \right.$

Primæ personæ Commune.

S.	לי	Plur.	מני & ממני	אני	אנכי et אנכי	בחנו et אנחנו	שלנו	לנו	אזתנו	ממנו

E 4 Secun-

Secundæ personæ masculinum.

Sing.	}	אתה	}	אתם
		שִׁלְךָ		שִׁלְכֶם
		לְךָ et לְכֶה Pl.		לְכֶם
		אוֹתְךָ et אוֹתְכֶה		אוֹתְכֶם
		מִמֶּךָ		מִמְכֶם & מִכֶּם

Secundæ personæ foemininum.

Sing.	}	את	}	אתְּנָה & אֶתְּוּ
		שִׁלְךָ		שִׁלְכֶנּוּ
		לְךָ Plur.		לְכֶנּוּ & לְכֶוּ
		אוֹתְךָ		אוֹתְכֶנּוּ
		מִמֶּךָ & מִמֶּנּוּ		מִמְכֶנּוּ

Tertiæ personæ masculinum.

Sing.	}	הוּא	}	הֵמָּה & הֵם
		שֵׁלוֹ		שֵׁלָהֶם
		לוֹ Plur.		לָמוֹ & לָהֶם
		אוֹתוֹ		אוֹתָהֶם & אוֹתָם
		מִמֶּנּוּ		מִמָּהֶם & מִמָּהֶם

Tertiæ

Tertiæ personæ fœmininum.

	{ הוּא & הִיא	{ הִנֵּה & הֵן	
Sing.	{ שָׁלָה	{ שָׁלְהוּ	Plur.
	{ לָהּ	{ לָהֶן	
	{ אֹתָהּ	{ אֹתָהֶן & אֹתָן	
	{ מִמֶּנָּה	{ מֵהֶן	
Demonstratiua: Sing.	{ Mas. זֶה hic, iste.	P. אֵל vel אֵלֶּה	
	{ Fœ. זֹאת, זוּ, זוֹ.		
	{ Com. זֶו.		

Relatiuum vnum est אשר, vtriusque generis & numeri: & significat, Qui, quæ, quod.

de homine interrogat.

Interrogatiua sunt tria vtriusque generis & numeri.

{ מֵי }
 { מַה } de quacunque re alia.
 { מַה }

PRÆPOSITIO-
NES.

E 5 אֶל ad,

אל ad,	נגד coram	עם cum
על super	לפני ante	בעד pro
מן à	נוכח è regione	תחת pro
את cum	לעמית contra	בעבור propter
בלא absque	לפי secundū	אצל iuxta
בגלל propter	למען propter	בין inter
חוץ extra	סביב per circuitū	אחר post
עבר trans	הלאה ultra.	לקר præter.

Quomodo recipiant affixa ex
Erotematis poteris cognoscere.

DE ADVERBIO.

Significationes Aduerbiorum.

Loci פה hîc, huc : שם, שמה ibi,
illic : משם inde : הוך intus : חוץ
foris, foras : איכה, איפה, אי, איה, איה? vbi?
אן quò, מאין, ונה, אן vnde : כה hîc, huc,
hinc, illuc, illinc, quò?

Temporis היום hodie : מחרת
& אתמול, אתמול, תמול, מחר cras :
heri

heri, nudiustertius: אמש heri: בוקר
manè: ערב vesperi: שלשום nudi-
ustertius: אז tunc נא, עתה nunc:
semper, quotidie: עור adhuc:
iam: עד vsq; id est, semper:
quando: כי cum, פתאם, מתי
mox.

Negandi: לא, אל, אין, בל, בלי, non.

Affirmandi: כן sic: אמנם verè:
certè.

Demonstrādi: הן ecce: הנה ecce.

Optandi: לו, לוי, vtinam:
quis dabit, id est, ô si.

Hortandi seu obsecrandi: אנא,
eia, age, quaeso.

Ordinis: עור adhuc, præterea:
post, postea.

Interrogandi: למה? nonne? הלא,
cur? quare? איך? איכה? איך? quomo-
do? qualiter?

Simili-

Dubitandi : אולי forsan : אם an.

Separandi : לְבַד seorsim.

Congregandi : יחד simul, vnà,
pariter.

Prohibendi : אַל ne : לֹא non.

Euentus : פֶּן ne fortè.

Gentis : עִבְרִית Hebraicè : אֲרָמִית
Syriacè.

*Aduerbia compara-
rantur vt nomina.*

טוב benè.

יותר טוב magis benè

מאד טוב valde benè.

DE CONIUNCTIONE.

Potestates Coniunctionum.

Copulatiua : & : אֶתְּ , אֶתְּ etiam.

Disiunctiua : או vel, aut.

Continuatiua : כִּי אֲמָ sed.

Aduersatiua : אֲף עַל-פִּי quamuis.

Reddi-

Redditiva: על, כִּין.

Causalis: nisi לולא, לולי: אם.

Rationalis quia, quod: למען: וְ:

propterea, eò: אֲשֶׁר, עֵקֶב,
quod.

DE INTERIECTIONE.

Significationes Interiectionum.

Dolentis: אַבוי, אַי, אַוי, הַי, הוּ, הוּי

אַה: אַה אַה: אַח אַח: אַה אַה: אַה אַה:
heu.

Gaudentis: אַח אַח euge.

Exclamantis: אַי אַי.

Admirantis: אַי אַי, אַי אַי: quomodo:

אַח an.

Blandientis: אַח אַח, אַח אַח: obsecro.

F I N I S.

Vitebergæ, excudebant Hæredes

Johannis Cratonis, Anno 1581.

~~A. V. 19.~~
EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.

I
A202
VITEBERG.

SIGNAT. MDCCCXIII.

ULB Halle

3

003 863 751

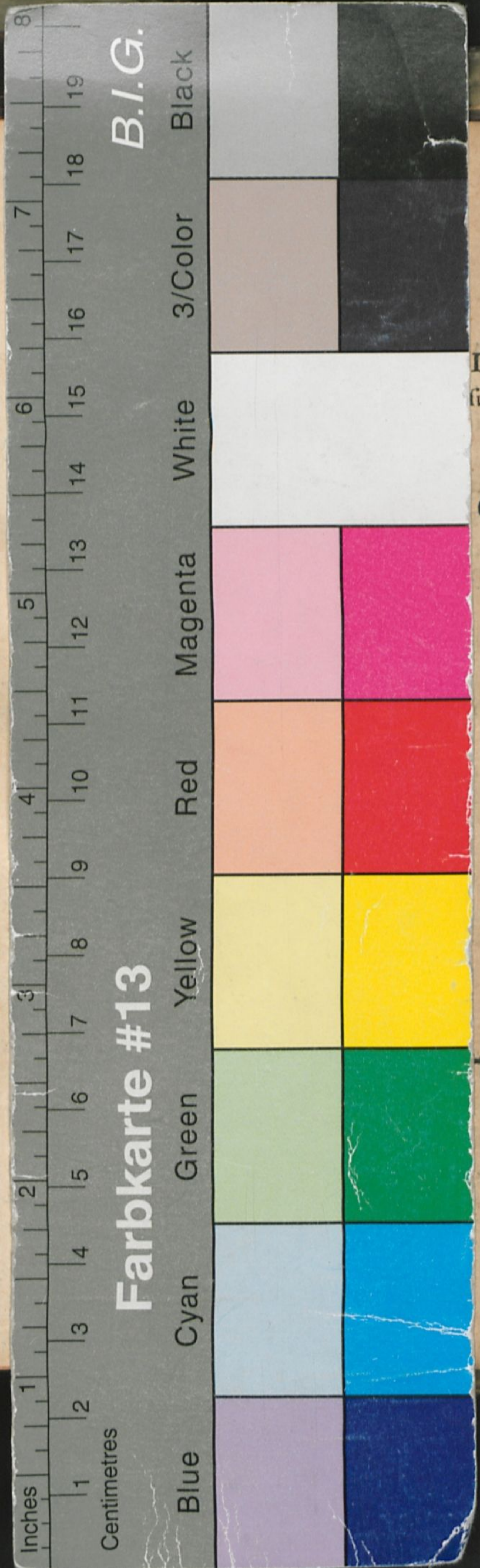
Sb.

INSTITUTUM THEOLOGICUM
SACRAE THEOLOGIAE

לחות חֲרָקְרוֹק

RAMMA
CES HEBRÆÆ

INGVAE TABVLAE
succinctæ & breues, collectæ ex Erotē-
matis clarissimi & doctis-
simi viri

CHÆLIS NEANDRI
SORAVIENSIS.

Psal. 68.

בְּמִקְהֵלוֹת בְּרָכוּ אֱלֹהִים אֲרָ
מִמְקוֹר יִשְׂרָאֵל :

